

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 625/2023-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AS Legal s.r.o., Hlučínska 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Milan Šulva, proti postupu Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 20Er/167/2013 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 20Er/167/2013 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **1 500 eur**, ktoré jej **j e** Okresný súd Galanta **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Galanta **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **530,86 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 625/2023 z 23. novembra 2023 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky, doručенú elektronickou formou 19. októbra 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20Er/167/2013. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke bola od roku 2013 vedená exekúcia, ktorú okresný súd z dôvodu neprípustnosti uznesením č. k. 20Er/167/2013-110 z 20. augusta 2019 zastavil s tým, že o trovách exekúcie a trovách konania rozhodne samostatným uznesením (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), pričom predmetné rozhodnutie Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 10 CoE 71/2019-198 z 9. novembra 2020 v časti vyhlásenia exekúcie za neprípustnú zrušil, v časti zastavenia exekúcie potvrdil a o trovách odvolacieho konania nerozhodol. Podľa sťažovateľky však ani takmer tri roky od rozhodnutia odvolacieho súdu (ku dňu podania ústavnej sťažnosti, pozn.) nebolo okresným súdom o trovách rozhodnuté. V súvislosti s tvrdenou nečinnosťou okresného súdu sťažovateľka zdôraznila aj celkový priebeh napadnutého konania, keď o námietkach proti exekúcii (bez bližšieho datovania, pozn.) bolo právoplatne rozhodnuté až uznesením krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že v napadnutom konaní neexistujú objektívne dôvody alebo procesné zavinenie sporových strán, ktoré by zapríčinili vznik zbytočných prietáhov, a tieto sú spôsobené nečinnosťou okresného súdu. Na podklade predneseného odôvodnila zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petíte ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

4. Reflektujúc chronológiu priebehu napadnutého konania, k ústavnej sťažnosti sa vyjadril predseda okresného súdu, podľa ktorého okresný súd na základe žiadosti súdneho exekútora (doručená 5. februára 2013, pozn.) vydal 13. mája 2013 poverenie na vykonanie exekúcie, o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie (postúpenom exekútorom 18. apríla 2018, pozn.) rozhodol uznesením okresného súdu, ktoré bolo uznesením krajského súdu v napadnutej časti vyhlásenia exekúcie za neprípustnú zrušené a v časti zastavenia exekúcie potvrdené (bližšie bod 2 tohto nálezu, pozn.), v dôsledku čoho exekútor 12. júla 2021 vrátil okresnému súdu vydané poverenie spolu s vyúčtovaním pohľadávky a oznámením o ukončení exekúcie. Okresný súd uznesením č. k. 20Er/167/2013-212 z 12. októbra 2021 náhradu trov exekučného konania exekútorovi nepriznal, predmetné uznesenie síce exekútorovi a právnenému zástupcovi oprávneného expedoval, avšak v dôsledku procesnej chyby bolo právnenému zástupcovi sťažovateľky doručené až 1. decembra 2023.

III.2. Replika sťažovateľky:

5. Podľa sťažovateľky vyjadrenie okresného súdu potvrdzuje v ústavnej sťažnosti uvádzané skutočnosti. O vydaní uznesenia okresného súdu č. k. 20Er/167/2013-212 z 12. októbra 2021 nemala vedomosť, a preto požiadala, aby ústavný súd túto skutočnosť zohľadnil v rámci

primeraného finančného zadost'učinenia, pričom zdôraznila, že pre skončenie napadnutého konania je dôležitá právoplatnosť tohto uznesenia, ktoré ale bez riadneho doručenia nie je možné.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

8. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložit'osť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

9. Z hľadiska povahy veci ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložit'é, pretože exekučné konania predstavujú štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov, o spore účastníkov exekučného konania už bolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom a ich zmyslom je tak (v zásade) nútená realizácia práv oprávneného, keďže povinný dobrovoľne nesplnil, resp. čiastočne nesplnil povinnosti uložené v právoplatnom exekučnom titule (m. m. I. ÚS 78/02, I. ÚS 374/2015). Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že sa v priebehu napadnutého konania musela riešiť otázka formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu a v dôsledku jej absencie bola exekúcia uznesením krajského súdu právoplatne zastavená. V správaní sťažovateľky neboli zistené také významné skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania. Ústavný súd však jedným dychom dodáva, že sťažovateľka si riadne nestrážila svoje práva [*vigilantibus iura* (obdobne pozri aj III. ÚS 382/08, III. ÚS 254/09, I. ÚS 780/2014, I. ÚS 148/2016, III. ÚS 426/2021)], o to zvlášť, ak bola riadne zastúpená osobou znalou práva (t. j. advokátom), keď dopytom na okresný súd mohla už skôr zistiť, že okresný súd o náhrade trov exekučného konania rozhodol uznesením č. k. 20Er/167/2013-212 z 12. októbra 2021.

10. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v napadnutom konaní, z obsahu predloženého súdneho spisu sú zrejmé jeho kratšie obdobia nečinnosti spôsobené najmä nesústredeným postupom

pri doručovaní písomností. *Exempli causa*, (1) námietky sťažovateľky proti exekúcii doručené okresnému súdu súdnym exekútorom 27. júna 2013 boli právnemu zástupcovi oprávneného expedované až prípisom na vyjadrenie z 31. marca 2014 (t. j. viac ako 9 mesiacov od doručenia, pozn.), (2) o námietkach proti exekúcii okresný súd rozhodol až po uplynutí zákonnej šesťdesiatdňovej lehoty podľa vtedy účinného § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, a to uznesením č. k. 20Er/167/2013-51 z 22. apríla 2014, ktoré účastníkom konania zasielal až 23. apríla 2015 (t. j. viac ako rok od jeho vydania, pozn.), a po vyjadrení sťažovateľky k odvolaniu oprávneného (doručené okresnému súdu 6. júla 2015) súdny spis predložil krajskému súdu až 3. marca 2016, (3) uznesenie krajského súdu č. k. 26 CoE 110/2016-87 z 29. júna 2017 (odvolací súd uznesenie okresného súdu č. k. 20Er/167/2013-51 z 22. apríla 2014 zmenil tak, že námietky sťažovateľky proti exekúcii z dôvodu ich oneskoreného podania zamietol, pozn.) bolo okresnému súdu doručené 7. septembra 2017 a okresný súd k jeho zasielaniu aj napriek skoršiemu pokynu vyššej súdnej úradníčky z 21. septembra 2017 pristúpil až 15. januára 2018. Nedostatok včasného doručovania je prítomný aj v ďalšom postupe okresného súdu, keď (4) návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie postúpený súdnym exekútorom 18. apríla 2018 expedoval po urgencii jej právneho zástupcu (doručená okresnému súdu 18. októbra 2018, pozn.), a to výzvou na vyjadrenie oprávneného datovanou 22. októbra 2018, (5) uznesenie krajského súdu doručené okresnému súdu ešte 10. decembra 2020 bolo zasielané až 1. júna 2021 a (6) nesústredenosť doručovania sa zopakovala aj v prípade uznesenia okresného súdu č. k. 20Er/167/2013-212 z 12. októbra 2021 o nepriznaní náhrady trov exekučného konania súdnemu exekútorovi, ktoré okresný súd 18. októbra 2021 expedoval len súdnemu exekútorovi a právnemu zástupcovi oprávneného a až po podaní ústavnej sťažnosti bolo 28. novembra 2023 odoslané aj právnemu zástupcovi sťažovateľky, čo viedlo aj k zrušeniu nesprávne vyznačenej doložky právoplatnosti tohto uznesenia.

11. V tomto ohľade ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená či neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (IV. ÚS 396/04, I. ÚS 361/2022).

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prieťahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

13. Keďže z obsahu súdneho spisu vyplýva, že uznesenie okresného súdu č. k. 20Er/167/2013-212 z 12. októbra 2021 o náhrade trov exekučného konania bolo právnemu zástupcovi sťažovateľky doručené 1. decembra 2023 a ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že proti označenému uzneseniu nebol podaný žiadny opravný prostriedok, v okolnostiach danej veci stratilo opodstatnenie, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov [§ 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd preto ústavnej sťažnosti v tejto časti nemohol vyhovieť (bod 4 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľka sa domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 500 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť a nesústredený postup okresného súdu, medzičasom doručené uznesenie okresného súdu o náhrade trov napadnutého konania, správanie

sťažovateľky, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 1 500 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 2 a 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Ústavný súd sťažovateľke podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia (bod 3 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 208,67 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 12,52 eur, t. j. spolu 442,38 eur [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Priznanú odmenu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 88,48 eur, pretože aj keď právny zástupca sťažovateľky sám nepreukázal skutočnosť, že je platiteľom tejto nepriamej dane, ústavný súd vlastnou činnosťou a vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH, vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, zistil, že právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH. Repliku sťažovateľky nevyhodnotil ako podanie relevantné pre jeho rozhodnutie, a preto zaň sťažovateľke náhradu trov nepriznal (bod 4 výroku tohto nálezu). Zároveň dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu